

De Rol van de Lokale Media: Nijmegen

De Regio Vecht Terug

25 april 2018

Een onderzoek van:

SVDJ

STIMULERINGSFONDS
VOOR DE JOURNALISTIEK

In samenwerking met:

LJS
Media Research

VU

Windesheim

Inhoudsopgave

Introductie	3
Samenvatting	3
De kiezer en de thema's die zij belangrijk vinden	4
De belangrijkste thema's volgens de kiezer	4
Mediagebruik door de kiezers	5
Media gebruik in aanloop naar de verkiezingen	6
De kiezer en de verkiezingsprojecten	7
Thema's in het nieuws	8
Thema's in het landelijke nieuws vergeleken met de gemeenten	8
Thema's in de regionale en lokale media	9
Partijen in het nieuws	10
Stemgedrag van de kiezers	11
Stemkeuze en belang van issues	12
Facebookgebruik door politieke partijen	13
Facebookgebruik door lokale media	13

Introductie

In dit document zetten we een aantal analyses op een rij die specifiek voor deze gemeente gelden. We beginnen met de kiezers per gemeente en kijken naar de mate waarin deze verschillen ten opzichte van de andere gemeenten. Ook kijken we naar de thema's die men belangrijk vond tijdens de campagne en in hoeverre inwoners van Nijmegen vinden dat bepaalde politieke partijen het beste zorg kunnen dragen voor deze thema's. Vervolgens kijken we naar het mediagebruik in de gemeente en bekijken we het aanbod van de media. Hierbij gaat het om de aandacht die de thema's en de politieke partijen in het nieuws kregen. We sluiten af met een overzicht van de mate waarin zowel de politieke partijen als de media in de gemeente gebruik hebben gemaakt van Facebook.

Samenvatting

- De kiezers in Nijmegen zijn relatief jonger dan in de andere gemeenten en hoger opgeleid. Er zijn relatief veel zwevende kiezers te vinden.
- Burgers in Nijmegen gebruiken de lokale media om zich te informeren over de gemeenteraadsverkiezingen, maar niettemin voert de NOS tijdens de campagne de boventoon.
- Regionale en lokale media in Nijmegen besteedden in geen van de media de meeste aandacht aan de winnaar van de verkiezingen, GroenLinks, maar hebben allemaal hun eigen voorkeur.
- Het belangrijkste thema voor de kiezers in Nijmegen is Zorg & Welzijn. In de media komt dit thema aanzienlijk minder vaak terug.
- GroenLinks wordt in Nijmegen vooral gekozen door kiezers die Natuur & Milieu en Zorg & Welzijn belangrijk vinden bij hun stemkeuze.
- Facebook speelde een bescheiden rol in de campagne. Er wordt door zowel de partijen als de media wel fanatiek gepost op de pagina's, maar er is niet noemenswaardig veel interactie met de 'achterban'.

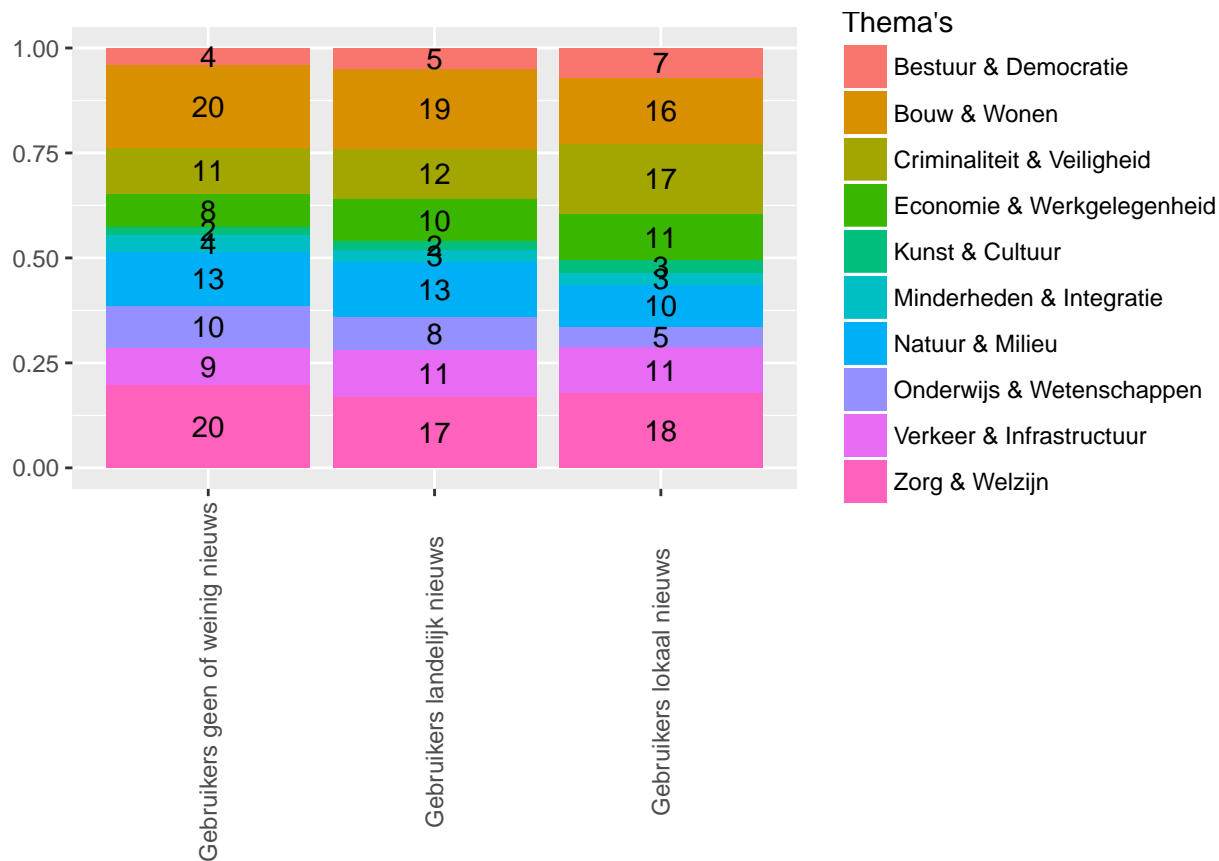
De Kiezer en de thema's die zij belangrijk vinden

De universiteitsstad kent relatief veel jonge kiezers. Alleen in Rotterdam en Amsterdam zijn relatief meer kiezers onder de 35 jaar. De studentenstad aan de Waal overtreft Rotterdam wel qua aantal kiezers met een hoog opleidingsniveau, maar moet Amsterdam, weliswaar als enige, voor zich dulden. Men heeft relatief veel vertrouwen in de politiek, alleen in Amsterdam en Bunschoten zijn relatief meer kiezers te vinden met veel vertrouwen in de politiek.

Dit betekent overigens niet dat de kiezers partijvast zijn. In Nijmegen was meer dan de helft van de kiezers van plan om op een andere partij te gaan stemmen dan in 2014. De grote twijfel kan misschien worden verklaard doordat 78 procent van de Nijmegenaren zich niet of weinig betrokken voelt bij de gemeente: alleen in Almere is dit percentage hoger. Maar aangezien het opkomstpercentage met 57,1 procent hoger is dan het landelijke gemiddelde, is dit onwaarschijnlijk.

De belangrijkste thema's volgens de kiezer

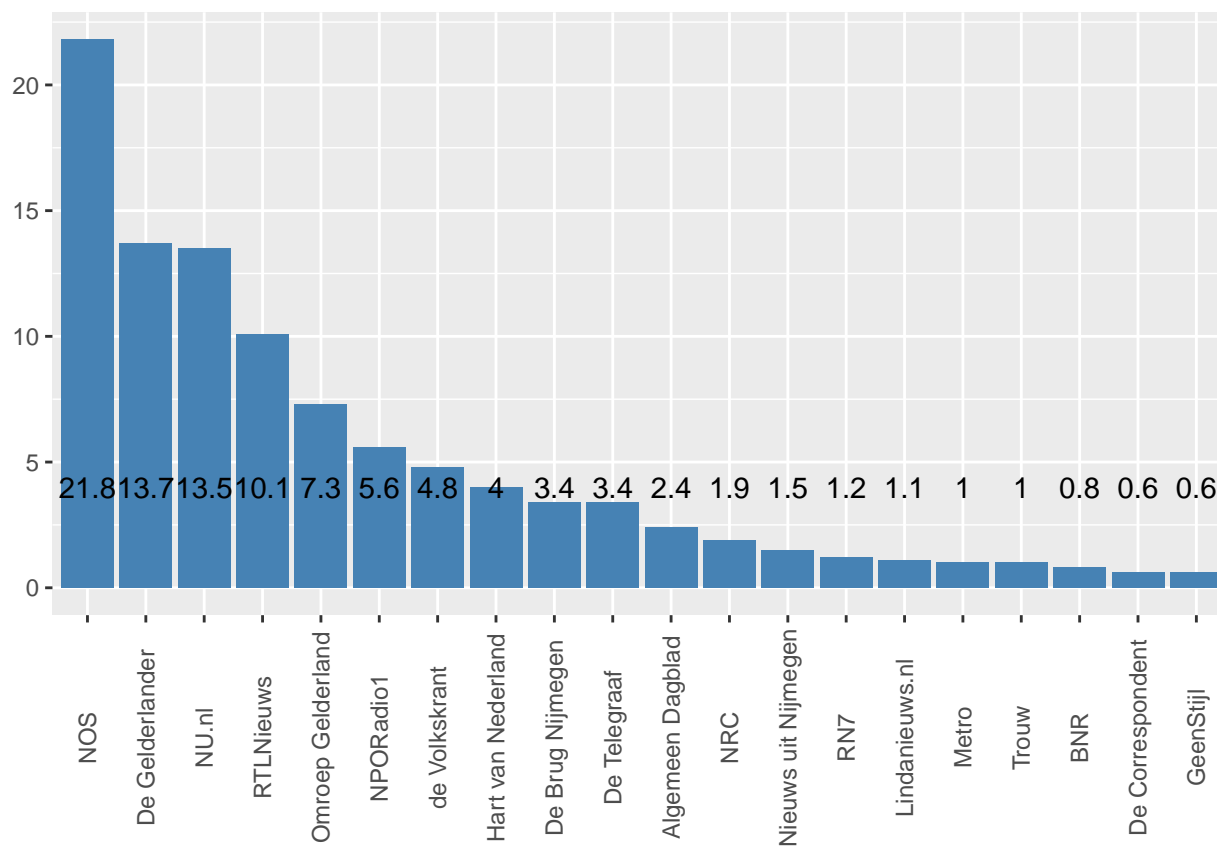
Ook in Nijmegen maken de burgers zich vooral druk om het thema Zorg & Welzijn, gevolgd door het thema Bouw & Wonen. Vooral onder de kiezers die weinig tot geen nieuws volgen, zijn dit belangrijke thema's, maar ook onder de andere groepen nieuwsvolgers leven deze thema's terdege. De lokale nieuwslezers maken zich meer druk om Criminaliteit & Veiligheid dan de andere groepen. Het onderwijs wordt vooral belangrijk gevonden door de groep kiezers die weinig tot geen nieuws volgen. Waarschijnlijk gaat het hier om de groep jongeren die studeren in de stad. Zij volgen het nieuws aanzienlijk minder dan de ouderen.

Mediagebruik door de kiezers

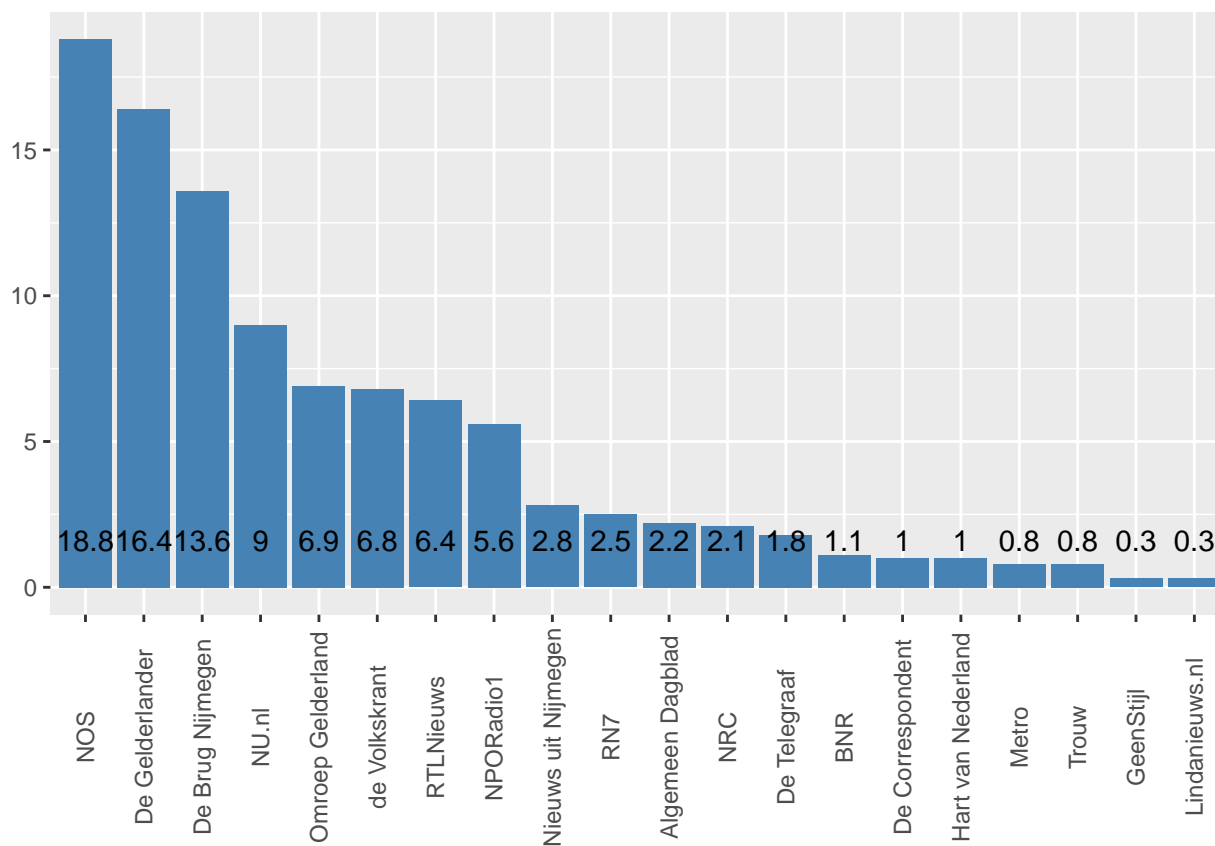
De Nijmeegse kiezers gebruiken meer landelijke media dan lokale media om zich op de hoogte te stellen van het nieuws: slechts 36 procent noemt lokaal media als nieuwsbron. Als ze het hebben over lokale media, dan wordt De Gelderlander het vaakst genoemd als bron van informatie (35 procent), gevolgd door De Brug Nijmegen (32 procent) en Omroep Gelderland (21). Bij de nieuwsconsumptie in Nijmegen zijn nieuwssites populairder dan de papieren versies van de kranten. Ook krijgen Nijmegenaren dit nieuws relatief vaker dan in andere gemeenten via Facebook.

Wanneer het totale nieuwsaanbod wordt vergeleken dan komt de NOS op nummer een. Zo'n 22 procent van de ondervraagden geeft aan de NOS te volgen voor wat betreft het algemene nieuws. De Gelderlander volgt op plaats twee en omroep Gelderland vinden we na NU.nl en RTL Nieuws op plaats vijf terug. Ook het lokale medium De Brug Nijmegen valt nog net binnen de top-10.

Media gebruik in aanloop naar de verkiezingen

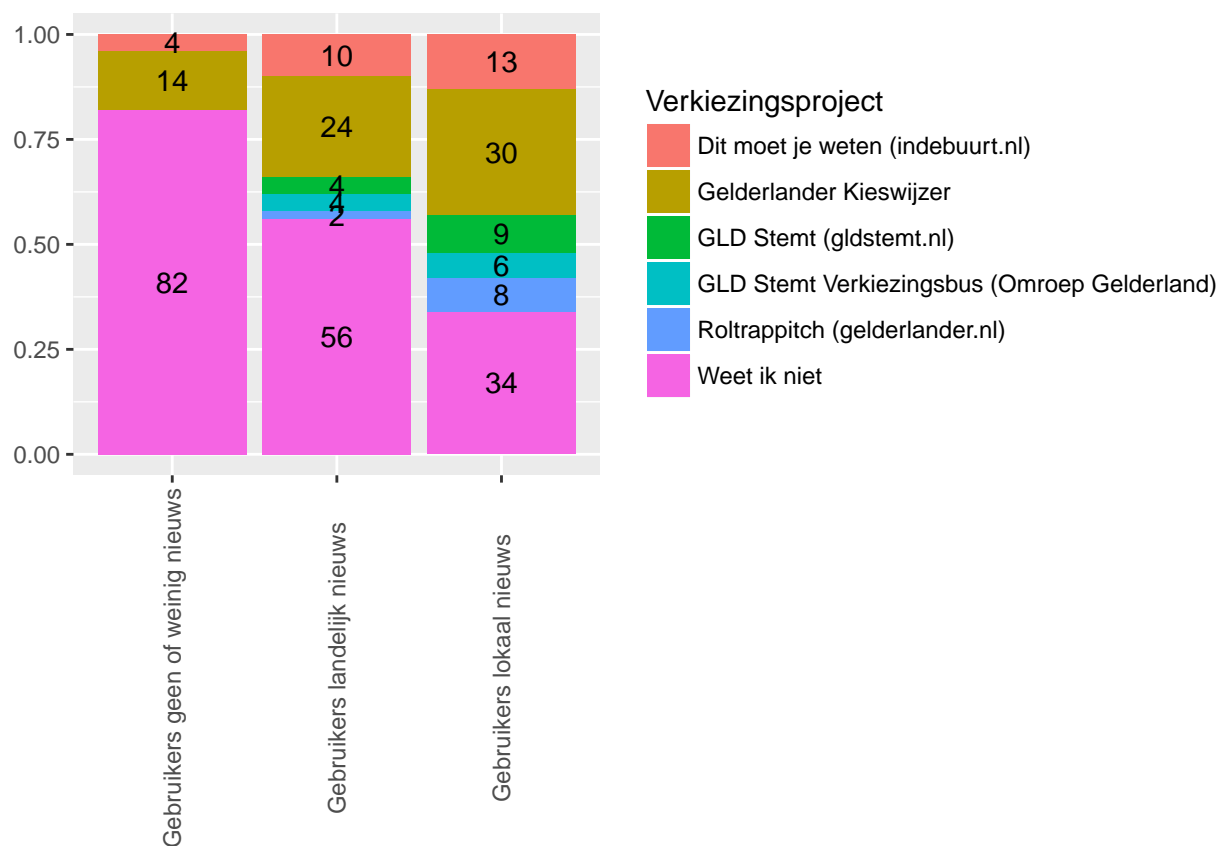
In aanloop naar de verkiezingen gebruiken de kiezers in Nijmegen eveneens vooral de NOS om zich te informeren, al is het gat tot de nummer twee, De Gelderlander aanzienlijk kleiner dan bij de algemene nieuwsvoorziening. Ook het lokale medium De Brug Nijmegen speelt een belangrijke rol voor bijna 14 procent van de kiezers, terwijl Omroep Gelderland op plek vijf terug te vinden is. Ook de lokale media Nieuws uit Nijmegen en RN7 vinden we nog terug in de top-10.

De kiezer en de verkiezingsprojecten

De kiezers in Nijmegen kregen een heel scala aan verkiezingsprojecten voorgeschoteld, georganiseerd door zowel de regionale als lokale media. Deze werden vooral bekend onder de gebruikers van lokaal nieuws. Bijna twee derde van deze kiezers zegt een project te kennen. Veruit het meest bekende project is de Kieswijzer van De Gelderlander. Dit project is ook bekend onder de groep kiezers die alleen landelijk nieuws consumeert en zelfs de 14 procent van de kiezers die geen of weinig nieuws volgen kennen het project.

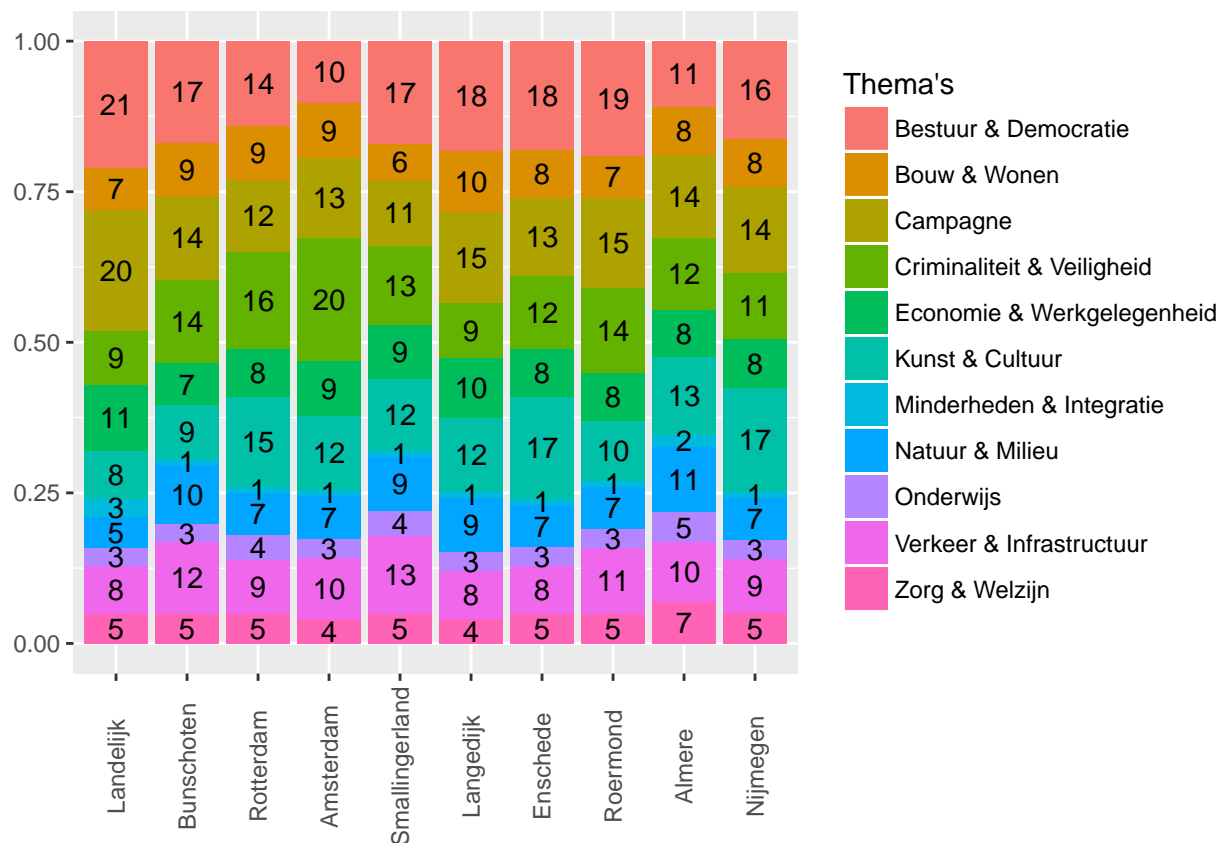
Ook het project 'Dit moet je weten' van In de buurt Enschede is redelijk bekend onder de lokale nieuwsconsumenten en ook onder de landelijke nieuwslezers genieten deze projecten enige bekendheid.

Thema's in het nieuws

Thema's in het landelijke nieuws vergeleken met de gemeenten

De lokale en regionale media in Nijmegen hebben minder aandacht voor de campagne en de schandalen in de politiek dan de landelijke media. Opvallend veel aandacht gaat uit naar Kunst & Cultuur. Ook het onderwerp Criminaliteit & Veiligheid, door kiezers het derde belangrijkste onderwerp gevonden, krijgt de nodige aandacht. Ook bij veel andere onderwerpen zijn de prioriteiten van kiezers en media redelijk in balans, behalve dan bij de twee thema's die Nijmegenaren het belangrijkste vinden: Zorg & Welzijn en Bouw & Wonen.

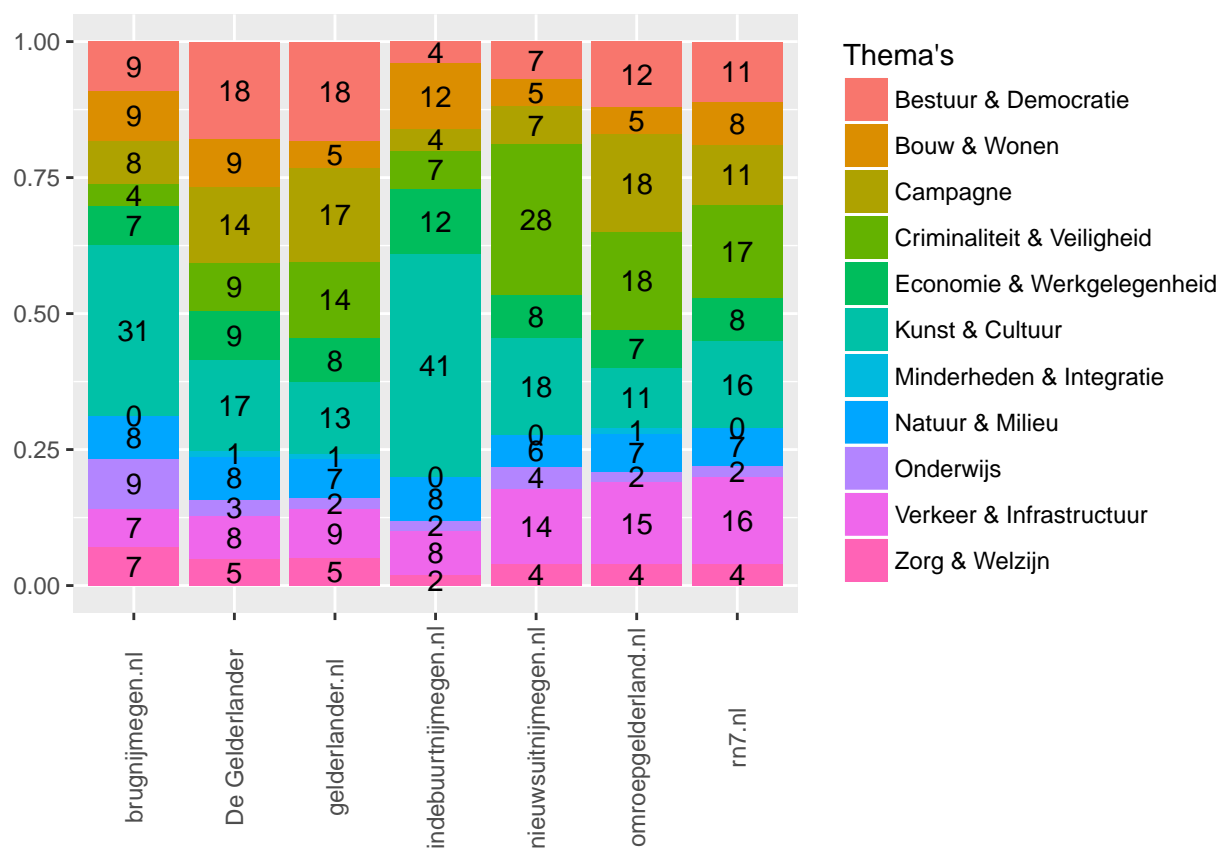

Thema's in de regionale en lokale media

Evenals in de andere gemeenten zien we in Nijmegen een verschil tussen individuele media wat betreft de onderwerpen in het nieuws. De Gelderlander, zowel op papier als op de website, heeft meer aandacht voor de campagne en het thema Bestuur & Democratie, terwijl de media die vooral op de stad gericht zijn, zoals Nieuwsuitnijmegen.nl en Indebuurtijmegen.nl, vooral oog hebben voor Kunst & Cultuur. Hierbij gaat het in Nijmegen veelal over de festivals die worden georganiseerd in de stad.

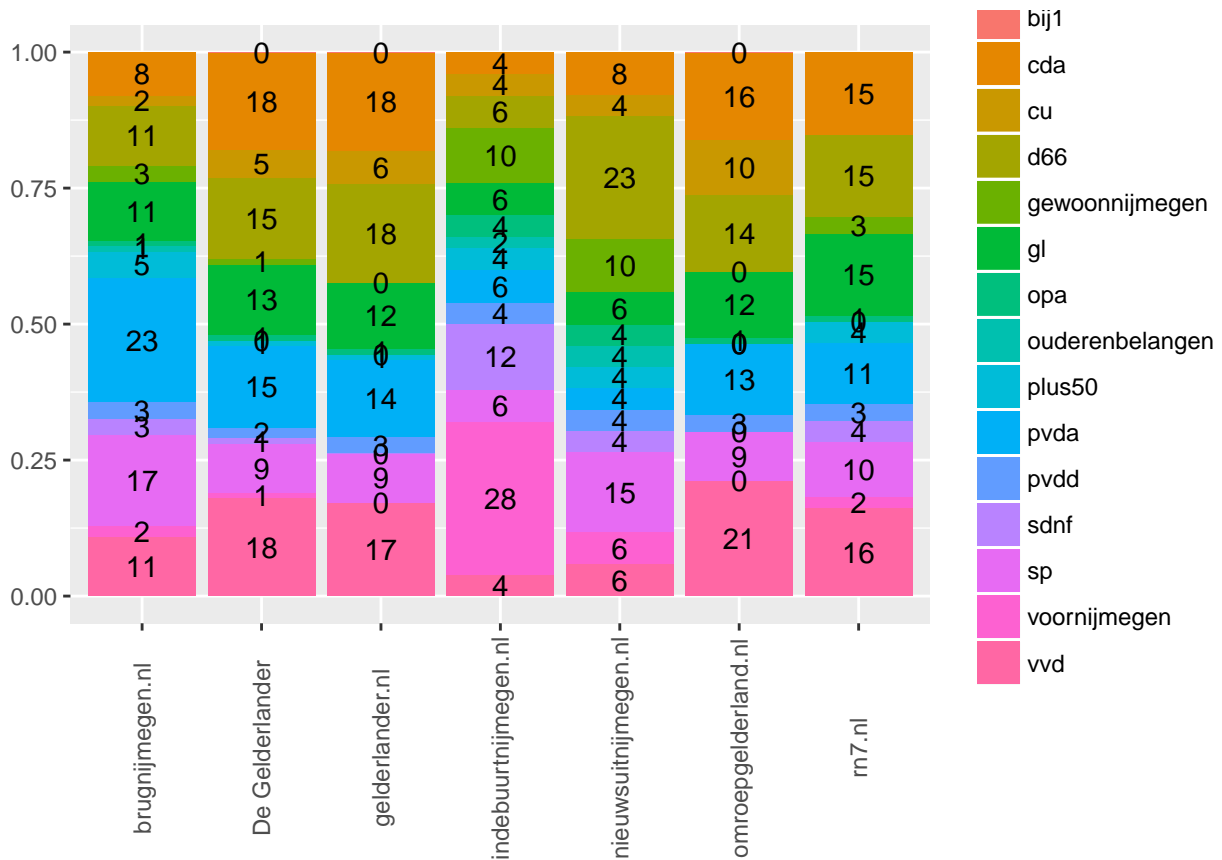
Bouw & Wonen krijgt nog de meeste aandacht van Indebuurtijmegen.nl, maar ook daar gaat slechts 12 procent van de inhoudelijke berichten over dit onderwerp. Indebuurt besteedt daarentegen van alle Nijmeegse media procentueel gezien het minste aandacht aan Zorg, de overige titels doen dit iets meer, vooral De Brug Nijmegen. Nieuwsuitnijmegen.nl bericht relatief het meest over Criminaliteit & Veiligheid.

Partijen in het nieuws

De partijen die het meest worden genoemd in de Nijmeegse media zijn de regeringspartijen VVD, CDA (beiden in 17 procent van de berichten) en D66 (15 procent), waarschijnlijk komt dit doordat er vooral over landelijk nieuws wordt bericht. Ook de PvdA (14 procent) krijgt meer aandacht dan de in Nijmegen grote partijen GroenLinks (12 procent) en SP (9 procent). Naar verhouding is er maar weinig aandacht voor lokale partijen: deze worden in 5 procent van de berichtgeving genoemd.

Tussen de media in Nijmegen zijn de nodige verschillen te zien wat betreft aandacht voor de verschillende partijen. De VVD en het CDA krijgen in De Gelderlander en bij Omroep Gelderland meer aandacht dan in de media die gericht zijn op Nijmegen, zoals De Brug Nijmegen, nieuwsuitnijmegen.nl en indebuurtnijmegen.nl. Lokale partijen worden aanzienlijk minder vaak genoemd in de verschillende media. Een uitzondering is indebuurtnijmegen.nl. Op de site krijgt de partij Voor Nijmegen veruit de meeste aandacht, terwijl De Brug Nijmegen juist relatief veel aandacht besteedt aan de PvdA en Nieuws uit Nijmegen vooral oog heeft voor D66. GroenLinks wordt in alle media wel vaak genoemd, maar is nergens het meest prominent in de berichtgeving terug te vinden.

Stemgedrag van de kiezers

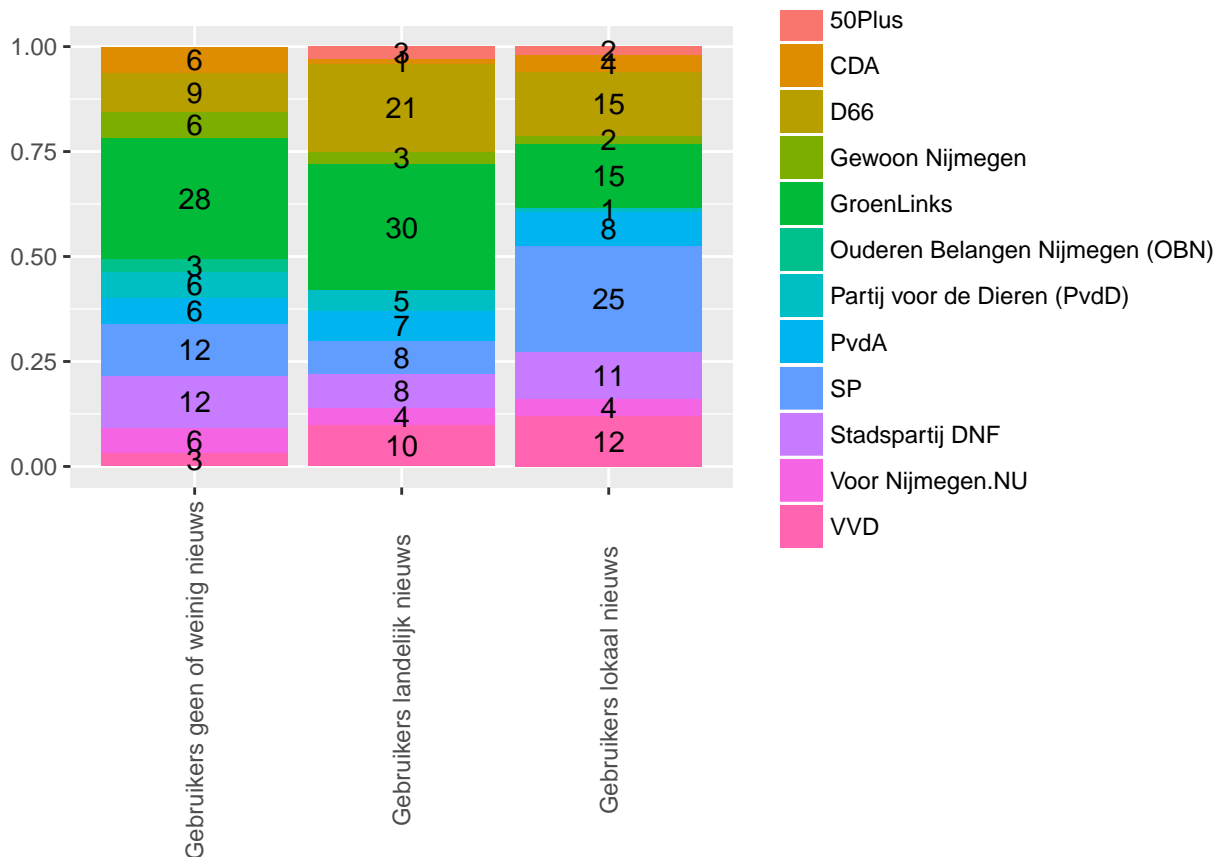
Ondanks dat Nijmegen met 32 procent een groot aantal zwevende kiezers telde, komt deze uitslag grotendeels overeen met wat ondervraagden aangaven in een eerste ronde, voorafgaand aan de verkiezingen. In Nijmegen heeft er geen politieke aardverschuiving plaatsgevonden: GroenLinks, D66 en SP vormen nog steeds de top-drie. Wel is de SP (van acht naar zes zetels) wat weggezakt en is de PvdA (drie zetels) nu zelfs kleiner dan de VVD (vier zetels). Het hoge percentage twijfelaars komt vermoedelijk doordat de onderlinge verschillen in deze progressieve stad klein zijn, en er vooral getwijfeld wordt tussen linkse partijen. Dit wordt bevestigd door het feit dat deze partijen meer stemmen pakten dan werd voorspeld in het onderzoek.

In dit onderzoek werd ontdekt dat kiezers die enkel landelijk nieuws lezen, eerder geneigd zijn om te stemmen op een landelijke partij dan kiezers die ook lokaal nieuws volgen. In die zin lijkt het logisch dat GroenLinks de grootste is geworden in Nijmegen. GroenLinks moest het daarbij inderdaad minder hebben van de groep mensen die vooral lokaal nieuws gebruiken, maar in Nijmegen stemt met 28 procent het grootste deel van de groep die geen tot weinig nieuws consumeert ook op GroenLinks.

In de groep lokaal-nieuwsvolgers krijgt de SP (25 procent) de voorkeur boven GroenLinks (15 procent). Ook stemt 15 procent van deze groep op D66, al moest deze partij het ook meer hebben van de groep mensen die vooral landelijk nieuws gebruiken om zich te informeren.

De lokale partijen moesten het in Nijmegen vooral hebben van de groep kiezers die geen tot weinig nieuws gebruiken om zich te informeren.

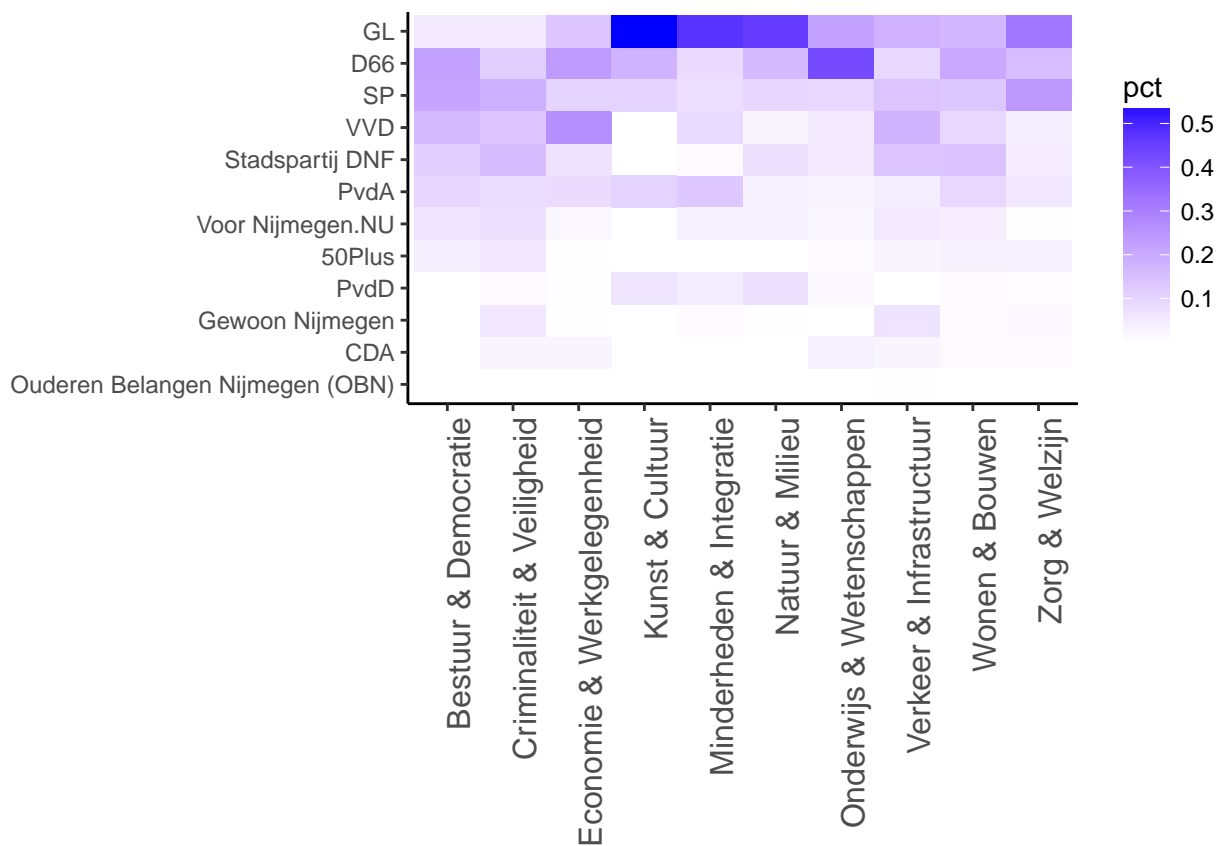
Dat GroenLinks zo'n overwinning heeft weten te behalen, komt vermoedelijk door het hoge aantal hoopgeleide jongeren in de studentenstad. In Amsterdam ontstond hetzelfde plaatje: jongeren stemmen sowieso vaak op GroenLinks, ongeacht hoe veel nieuws ze volgen. De reden dat GroenLinks veel stemmen krijgt van kiezers die weinig nieuws volgen, is dus vooral dat in deze groep veel jongeren zitten.

Stemkeuze en belang van issues

Dat GroenLinks uiteindelijk de duidelijke voorkeur heeft gekregen boven SP en D66 in Nijmegen, komt deels door hun standpunten op het thema Natuur & Milieu. Dit onderwerp wordt in Nijmegen belangrijker gevonden dan in alle andere onderzochte gemeentes en is het enige thema waarbij GroenLinks volgens kiezers met kop en schouders boven de rest uitsteekt. Ook waar het gaat om het thema Kunst & Cultuur en het thema Minderheden & Integratie, zijn kiezers sterk geneigd op GroenLinks te stemmen. Als het gaat om Zorg & Welzijn vinden veel mensen dat ook de SP goede ideeën heeft en wanneer kiezers het thema Onderwijs laten meewegen in hun stemkeuze, dan komen zij eerder uit op D66 dan op GroenLinks.

Kiezers die zich vooral lieten leiden door het thema onderwijs bij hun stemkeuze, waren eerder geneigd te kiezen voor D66, terwijl kiezers die Economie & Werkgelegenheid belangrijk vinden, eerder een stem hebben gegeven aan de VVD. De Stadspartij DNF heeft vooral kiezers getrokken voor wie het thema Criminaliteit & Veiligheid belangrijk is.

Facebookgebruik door politieke partijen

In Nijmegen werden er door de tien onderzochte politieke partijen relatief veel berichten geplaatst. De partij die de meeste berichten postte, Voor Nijmegen, heeft een zetel bemachtigd in de raad, maar het is niet waarschijnlijk dat het komt door de Facebookcampagne. In totaal kreeg de partij van lijsttrekker Eigenhuijsen 1141 stemmen, terwijl er maar 479 volgers zijn. Ook is er weinig interactie met de achterban. De SP plaatste ook veel berichten, maar verloor 3 zetels. Een bepalende factor is de hoeveelheid Facebook-posts dus zeker niet.

Opvallend is juist dat een aantal partijen die minder postten, VVD en DNF, per bericht veel meer likes, shares en comments scoorden. Dit kan mogelijk worden verklaard doordat VVD en DNF met allebei zo'n tweeduizend volgers een grotere aanhang hebben op Facebook dan GroenLinks, maar in het stemhokje hadden ze daar niet zo veel aan.

Medium	aantal posts	gem.likes	gem.shares	gem.comments	Aantal volgers
PvdA Nijmegen	71	21	3	3	1687
50PLUSpartij Nijmegen	15	2	0	0	28
CDA Nijmegen	66	10	1	1	512
VVD Nijmegen	25	46	5	9	1891
SP Nijmegen	103	19	6	2	1348
GroenLinks Nijmegen	78	21	3	2	1679
Voor Nijmegen.NU	109	7	4	2	475
D66 Nijmegen	60	22	3	2	1207
Stadspartij DNF	35	33	11	4	1964
Partij voor de Dieren Nijmegen	69	18	5	2	703
Gewoon Nijmegen	19	10	5	2	829

Facebookgebruik door lokale media

Niet alleen Nijmeegse politieke partijen plaatsen veel op Facebook, ook lokale media zijn enthousiast met 1.790 berichten in twee maanden. Van de onderzochte gemeentes plaatsten alleen de media in Rotterdam (2.131) en Amsterdam (1.883) meer berichten. Ook qua gemiddelde hoeveelheid likes, shares en comments doen de Nijmeegse media mee in de top. De provinciale titels, Omroep Gelderland en De Gelderlander, hebben net als in andere gemeenten het grootste aandeel in deze cijfers.

Als dat aandeel wordt afgezet tegen de hoeveelheid volgers, ontstaat er een ander beeld. Dan krijgen namelijk de lokale spelers, Indebuurnijmegen.nl, Nieuwsuitnijmegen.nl en RN7.nl, meer respons van hun publiek. Dat lokale media meer interactie hebben met de achterban dan de provinciale media is iets dat ook werd opgemerkt in Enschede, Langedijk en Roermond.

Medium	aantal posts	gem.likes	gem.shares	gem.comments	Aantal volgers
Omroep Gelderland	463	171	86	115	104065
De Gelderlander	551	59	8	38	65596
Indebuurt Nijmegen	303	38	7	27	10723
RN7	291	20	5	13	13389
Nieuws uit Nijmegen	182	30	9	16	33850